

4. Великим попитом будуть користуватися на ринку фахівці творчої праці. І чим вище професійний рівень артиста, актора, ведучого програми, художника, тим важче буде замінити його штучним інтелектом, так як йому недоступні уява, інтуїція, емоції тощо. [5]

Таким чином, можна зробити висновок, що штучний інтелект, стаючи невід'ємним елементом економіки, забезпечує максимальний ефект при вирішенні різних завдань з мінімальними затратами. Процес впровадження штучного інтелекту призведе до змін на ринку праці, підвищить актуальність професій, де неможливо змоделювати емоції, почуття і враження.

Список використаних джерел:

1. Бостром Н. Штучний інтелект. Етапи, загрози, стратегії. М.: Манн, Іванов і Фербер, 2014.
2. Люгер, Дж. Ф. Штучний інтелект: стратегії і методи вирішення складних проблем. М.: Видавничий дім «Вільямс», 2003.
3. Пауелл Д. Сучасні проблеми впливу розвитку науково-технічного прогресу на зайнятість населення // МІР (Модернізація. Інновації. Розвиток). 2015. № 2(22). С. 173–178. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/sovremennye-problemy-vliyaniya-razvitiya-nauchno-tehnicheskogo-progressa-na-zanyatost-naseleniya>
4. Урунов А.А., Родина І.Б. Вплив штучного інтелекту і інтернет-технологій на національний ринок праці // Фундаментальні дослідження, 2018, № 1. С. 138-142. URL: <http://fundamental-research.ru/ru/article/view?id=42064>.
5. Стюарт Рассел, Пітер Норвіг. Штучний інтелект: сучасний підхід. М. : Видавничий дім «Вільямс», 2006.

Максимчук О. В., студентка

Шостак Л. В., к.е.н., доцент

Східноєвропейський національний університет
ім. Лесі Українки, м. Луцьк, Україна

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

На сьогоднішній день економіка України перебуває у складному становищі, зберігаючи тенденцію до погіршення. Основою для розвитку економіки України забезпечуючи можливість її інтеграції в європейський соціально-економічний простір, підвищуючи конкурентоспроможності вітчизняних підприємств, тим самим знижуючи рівень залежності від імпорту та розвиваючи експортний потенціал.

Проблеми економічної нестабільності України досліджували такі вітчизняні науковці, а саме: В. Виговської, З. Варналія, Г. П'ятницької, М. Харченко, Л. Лебедевої, Ю. Долгорукова та ін. Проте на деякі питання щодо проблем розвитку підприємств в умовах економічної нестабільності в Україні ще не знайдені відповіді.

В умовах нестабільності та невизначеності на вітчизняних підприємства виникають кризові явища, а саме: конкуренція, корупція, спад виробництва, захоплення влади, рейдерство. Загроза погіршення рівня економічної безпеки підприємств зумовлена погіршенням їхньої структури виробництва,

підвищенням фізичного зносу наявного обладнання, технологічною відсталістю, повною відсутністю інновацій. Відповідно до цього, назріла потреба термінового розроблення ефективних методів дослідження економічної безпеки.

Побудова в Україні соціально-орієнтованої економіки зумовлює зростання ролі соціальних чинників у діяльності вітчизняних підприємств. Прибутковість бізнесу перестає бути єдиним критерієм ефективності роботи менеджерів. Рівень їх професіоналізму значною мірою визначається такими характеристиками, як уміння формувати команду підлеглих, забезпечувати не тільки організацію праці, а й позитивний емоційний клімат у колективі. Саме ці фактори дають змогу гарантувати стабільне відтворення людського капіталу підприємства в системі соціально-економічних відносин із партнерами по бізнесу, споживачами і громадськістю [1].

Для досягнення цілей і успішного функціонування сучасного підприємства важлива не тільки раціональна складова управління; у разі жорсткої конкуренції саме персонал, його кваліфікація, компетентність і лояльність стають головним стратегічним ресурсом підприємства. В умовах нестабільності стратегії соціального розвитку може розглядатися як загальний напрям дій щодо розвитку компетенцій, лояльності й ефективності роботи персоналу, необхідний підприємству для досягнення стратегічних цілей діяльності у поєднанні із задоволенням потреб і очікувань інших, зацікавлених у діяльності підприємства груп: власників, споживачів, бізнес-партнерів, громадськості [2].

Розробка стратегії розвитку підприємства торгівлі та послідовна її реалізація забезпечують підприємству більшу стійкість до впливу зовнішнього середовища, збільшуючи як соціальний, так і загальний потенціал підприємства, а також можливості щодо їх реалізації. Із цією метою кожна субстратегія соціального розвитку підприємства має впроваджуватися за рахунок послідовної реалізації стратегічних, тактичних і оперативних управлінських заходів. Оперативні заходи щодо підвищення рівня соціального розвитку підприємства, як правило, не вимагають тривалого часового інтервалу для одержання позитивного ефекту й залучення значних соціальних інвестицій (наприклад, нормалізація соціально-психологічного клімату в колективі, моральне стимулювання персоналу підприємства тощо). Тактичні заходи щодо управління соціальним розвитком підприємства вимагають значно більше часу на реалізацію й, відповідно, більших фінансових витрат. Стратегічні ж заходи вимагають тривалого часового інтервалу для реалізації й залучення додаткових соціальних інвестицій (як внутрішніх, так і зовнішніх). Наприклад, у рамках розвитку соціального середовища підприємства стратегічними завданнями можуть бути: формування кадрового резерву, як головна передумова успішної реалізації стратегії соціального розвитку підприємства; оптимізація розвитку об'єктів соціальної інфраструктури підприємства тощо. Безумовно, максимальний ефект буде отриманий тільки в тому випадку, якщо програма соціального розвитку підприємства буде реалізовуватися комплексно [2].

Отже, в умовах нестабільності розвиток вітчизняних підприємств залежить від впливу зовнішнього середовища, збільшуючи як соціальний, так і загальний потенціал підприємства, а також можливості щодо їх реалізації. Також в умовах нестабільності виникають кризові явища, такі як: конкуренція, корупція, спад виробництва, захоплення влади, рейдерство.

Список використаних джерел:

1. Економіка та підприємництво. [Електронний ресурс].— Режим доступу:http://www.biglib.com/book/80_Ekonomika_ta_pidpriemnictvo/7712_PRIVATNE_PIDPRIEMNIC_TVO__I_IOGO_ROZVITOK_V_EKONOMICI_UKRAINI
2. Вісник КНТЕУ. — 2012. — № 5. [Електронний ресурс].— Режим доступу: <http://visnik.knteu.kiev.ua/files/2012/05/4.pdf>
3. Дикань В.Л. Стратегічне управління : [навч. посіб.] / В.Л. Дикань, В.О. Зубенко, О.В. Маковоз [та ін.]. – Київ : ЦУЛ, 2013. – 272 с.

Малахова Ю.А., асистент

Національний транспортний університет, м. Київ, Україна

ВПЛИВ ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ ВАНТАЖНОГО АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ

Одним із головних завдань керівників підприємств являється забезпечення сталого підвищення ефективності господарської діяльності. На сьогодні одним із зовнішніх чинників, які чинять значний вплив на діяльність підприємств являється діюча в державі система оподаткування, що може призвести як до активізації, так і до гальмування чи навіть припинення діяльності підприємства [2]. Створена в Україні податкова система і досі виконує гіпертрофовану фіскальну функцію та слабо стимулює розвиток підприємницької ініціативи [1].

Основним критерієм впливу на підприємство діючої системи оподаткування виступає податкове навантаження. Рівень податкового навантаження в країні показує ефект впливу податків на суб'єкти господарювання виходячи з їх податкової платоспроможності [5]. За даними рейтингу “Paying Taxes 2018” податкове навантаження в Україні складається з п'яти податкових платежів (податку на додану вартість, податку на прибуток, податку з доходів фізичних осіб, податку на майно, мита). Проте в порівнянні з розвиненими країнами кількість податків, що насправді включаються до податкового тягаря у нашій державі є в рази більшою [7]. Надмірний і нерівномірний податковий тягар, відсутність ефективної системи оподаткування діяльності підприємств призводить до зниження їх економічної активності, перешкоджає їх розвитку, обмежує джерела фінансування, є причиною приховування прибутків та досить повільної детінізації [3, 4].

Підприємства зацікавлені у зниженні негативного впливу оподаткування на економічні результати їхньої діяльності. Якщо сума податків перевищує деякий допустимий рівень, який залежить від економічної ефективності підприємства, форми власності і податкових ставок, то настає зупинка розвитку [6].

Саме тому, для кожного суб'єкта господарювання важливо на сьогодні розробити таку систему заходів по організації податкового менеджменту на